

ALICJA
w Krainie Czarów

Plakat do spektaklu:

Leszek Żebrowski

Zdjęcia z prób:

Piotr Gamdzyk

Teksty:

Andrzej Wątorski
Dorota Zamolska
Przemysław Zych

Opracowanie redakcyjne:

Anna Markiewicz-Czaus

Projekt, rysunki i skład programu:

Agata Pełechaty

ALICJA W KRAINIE CZARÓW

balet na motywach powieści Lewisa Carrolla
Alicja w Krainie Czarów i Po drugiej stronie lustra

TWÓRCY:

Muzyka
Przemysław Zych
Choreografia
Jacek Tyski

REALIZATORZY:

Kierownictwo muzyczne
Jerzy Wołosiuk
Scenografia
Robert Majkut
Kostiumy
Marta Fiedler
Reżyseria światła
Christian Sellin
Projekcje multimedialne
Cyprian Piwowarski
Stylizacja fryzur
Marek Bryczyński
Pedagog-korepetytor
Anna Tłokińska

Premiera
30.05.2015

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu „Kolekcje” – priorytet „Zamówienia kompozytorskie”,
realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

instytut muzyki i tańca
IMiT

Mecenas sezonu artystycznego
2014/2015

Fot. Archiwum UM WZP

Szanowni Państwo

Alicja w Krainie Czarów Lewisa Carrolla to jedna z tych powieści, o których nie można z całą stanowczością powiedzieć, że są przeznaczone tylko dla dzieci, ani też nie można ich jednoznacznie zakwalifikować do powieści dla dorosłych. Dzieci odnajdą w niej bajkę pełną niezwykłych przygód, fantastycznych postaci, nieoczekiwanych zwrotów akcji. Dorośli odkryją z kolei mnóstwo nasyconych symboliką metafor, zabawnych gier słów, parodystycznych wierszyków i piosenek. Trudno więc dziwić się, że powieść ta wciąż inspiruje i fascynuje. Doczekała się ona wielu ekranizacji, na jej podstawie powstawały sztuki teatralne, balety, pantomimy, gry komputerowe. Dzieło Carrolla inspirowało też malarzy – ilustracje do *Alicji* stworzył nawet Salvador Dali. Tym razem po tę sztukę sięgnęła Opera na Zamku. Autorem choreografii jest Jacek Tyski, na co dzień związany z Polskim Baletem Narodowym, a stroną muzyczną zajął się Przemysław Zych, który skomponował zupełnie autorskie dzieło. Balet *Alicja w Krainie Czarów*, który będziemy podziwiać w Operze na Zamku, został więc niejako stworzony od podstaw, co możliwe było dzięki środkom finansowym, jakie Opera uzyskała z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz budżetu Województwa Zachodniopomorskiego. W imieniu własnym i Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego życzę Państwu, aby ten wieczór zachwycił, rozbawił, zmusił do refleksji, pozwolił docenić talent i pracę twórców baletu i artystów Opery. Jestem przekonany, że dzisiejsza premiera pozostanie w Państwa pamięci.

Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Fot. W. Piątek

Szanowni Państwo

Jestem gorącym zwolennikiem twórczego fermentu, poszukiwania tożsamości, wyrazu artystycznego. Dlatego jestem dumny z tego, jak rozwija się nasz zespół baletowy. Nasze produkcje są różnorodne i indywidualne. Jako instytucja nie boimy się realizacji trudnych, autorskich. Dzięki temu o Operze na Zamku mówi się coraz więcej i głośniej. Według niektórych droga obrona przez nasz balet powinna być wskazówką dla dużo wyżej notowanych ośrodków. Nie chodzi o to, by rywalizować w Lidze Mistrzów z największymi, najbogatszymi klubami, bo to z oczywistych powodów nie może się udać. Naszą intencją jest stworzenie własnej ligi, w której będą chcieli grać inni. Bo będzie bardziej prestiżowa, atrakcyjna, bardziej twórcza, a przy tym na najwyższym artystycznym poziomie. Ten spektakl jest kolejnym krokiem w tym kierunku. Oto czeka nas premiera baletu na pełną orkiestrę symfoniczną napisanego na nasze zamówienie. Dlaczego *Alicja*? Bo jest nieoczywista, wielopłaszczyznowa i dla wszystkich. To wpisuje się w naszą politykę budowania wielopokoleniowej publiczności. Poza warstwą baśniową jest bowiem jeszcze ta dla publiczności dorosłej. Pełna odniesień do innych tekstów kultury, do polityki i filozofii. To temat katalizator dla wywołania fermentu na linii kompozytor–choreograf, którego efekt poznamy dzisiaj wieczoru.

Jacek Jekiel
Dyrektor Opery na Zamku

OBSADA

Alicja

Christina Janusz, Żaneta Bagińska,
Kseniia Naumets-Snarska, Olesia Onyshchenko

Królik (solo)

Olga Kuzmina, Stephanie Nabet,
Karolina Cichy-Szromnik, Klaudia Batista

Królik 2

Olga Kuzmina, Stephanie Nabet, Klaudia Batista

Królik 3

Klaudia Batista, Olga Kuzmina, Stephanie Nabet

Zajęc

Jakub Gut, Patryk Kowalski, Vladyslav Golovchuk,
Paweł Wdówka

Biała Królowa

Olesia Onyshchenko, Monika Marszałek, Olga Kuzmina

Czerwona Królowa

Karolina Cichy-Szromnik, Stephanie Nabet, Christina Janusz

Kapelusznik

Paweł Wdówka, Piotr Nowak, Vladyslav Golovchuk,
Vasyl Kropyvnyi, Jakub Gut

OBSADA

Skazeusz (Walec Kier)

Piotr Nowak, Vasyl Kropyvnyi, Iurii Onyshchenko

Bliźniak 1

Maksim Yasinski, Patryk Kowalski, Vasyl Kropyvnyi

Bliźniak 2

Vladyslav Golovchuk, Jakub Gut, Mateusz Król

Kot

Żaneta Bagińska, Paweł Wdówka,
Kseniia Naumets-Snarska, Stephanie Nabet,
Olga Kuzmina, Jakub Gut, Patryk Kowalski

Gąsienica/Motyl

Kseniia Naumets-Snarska, Olesia Onyshchenko,
Żaneta Bagińska

Białe Karty

zespół

Czerwone Karty

zespół

Orkiestra Opery na Zamku

Dyrygent

Jerzy Wołosz

Alicja w Krainie Czarów

balet na motywach powieści Lewisa Carrolla
Alicja w Krainie Czarów i *Po drugiej stronie lustra*

AKT I

Magiczna uwertura

I.

Alicja spotyka swoje najdroższe przyjaciółki, ich wspólna zabawa zostaje zakłócona przez czmychającego wśród zieleni drzew eleganckiego jegomościa z długimi białymi uszami.

II.

Po wejściu do czarodziejskiego drzewa oszołomiona i zdezorientowana Alicja niemal natychmiast wpada w wir walki o władzę między Białą a Czerwoną Królową.

III.

Alicja znów rusza za zwinnym Białouchym, a wspomnienie dopiero co przebrzmiałej bitwy wraca trwogą w sercu dziewczynki.

IV.

Alicja spotyka dwie szalone, bliźniaczo podobne postacie i w zasadzie sama nie wie, co o tym wszystkim myśleć.

V.

Cała gromada przyjaciół postanawia wyruszyć wspólnie w nieznaną.

VI.

Za sprawą zagadkowej Gąsienicy tajemnica gęstnieje coraz bardziej.

VII.

Po południu odbywa się zwiariowana proszona herbatka u Szalonego Kapelusznika, przyjaciela Alicji od zawsze, a nagłe wtargnięcie Waleta Kier i Czerwonej Królowej na czele Armii Czerwonych Kart oraz porwanie bogu ducha winnego Marcowego Zająca sprawiają, że wszyscy są głęboko przerażeni!

VIII.

Alicja postanawia wyruszyć w dalszą podróż, by szukać wyjścia z trudnej sytuacji, w jakiej znaleźli się jej przyjaciele.

AKT II

IX.

Kot z Cheshire to pojawia się, to znika, ale w swej mądrości i dobroci udziela rad Alicji, obdarzając ją nieustannie szerokim, szelmowskim uśmiechem – początkowo budzącym zakłopotanie, ale ostatecznie rozpraszającym wszelkie troski, jakimi przepełnione było serce dziewczynki po ostatnich budzących trwogę wydarzeniach.

X.

Wszyscy kompani gromadzą się w pełnym blasku pałacu Białej Królowej i ostatecznie postanawiają wyruszyć razem z Białą Armią na odsiecz Marcowemu Zającowi.

XI.

Potężna Armia Białych Szachów pod wodzą Białej Królowej i Alicji maszeruje do zamku Czerwonych Kart.

XII.

Nie mniej okazała Armia Czerwonych Kart przegrupowuje siły, szykując się do odparcia uderzenia.

XIII.

Gąsienica odsłania swoje prawdziwe oblicze, a Alicja odzyskuje pewność siebie.

XIV.

Dochodzi do ogromnej bitwy, odzyskania korony i wypędzenia złej Czerwonej Królowej. Radość przyjaciół jest wielka, lecz... czas wracać do domu!

XV.

Alicja usiłuje podążać za Królikiem w kierunku magicznego drzewa, co okazuje się nie lada wyzwaniem wobec zwinności i zaskakującej nieprzewidywalności króliczych susów.

XVI.

... najwyższa pora przestać śnić ten niezwykły sen!

Przemysław Zych

1.
Alicja
w realnym świecie

2.
Pogoń za Królikiem
i wejście
do magicznego świata

3.
Wędrowka
po magicznym świecie
– spotkanie z Białą
i Czerwoną Królową

4.
Walka Białej
i Czerwonej Królowej
o koronę

5.
Alicja spotyka
Bliźniaków
– ucieczka przed
Czerwoną Królową
i jej armią

6.

Dalsza podróż
po magicznym
świecie

7.

Alicja spotyka
Gąsienicę

8.

Uczta u Kapelusznika
– przybycie armii
Czerwonej Królowej
i pojmanie Zająca

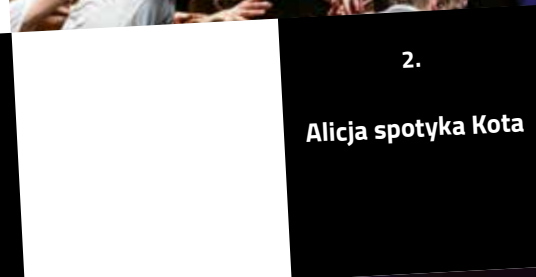

1.
Alicja odkrywa
inną część
magicznego świata

6.
Pałac
Czerwonej Królowej
– walka o koronę

2.
Alicja spotyka Kota

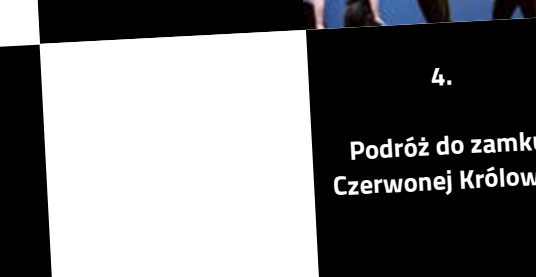
7.
Wygnanie
Czerwonej Królowej
i pojednanie

3.
Pałac Białej Królowej
– decyzja o podjęciu
walki
z Czerwoną Królową

8.
Pożegnanie Alicji

4.
Podróż do zamku
Czerwonej Królowej

9.
Magiczne drzewo
i powrót
do realnego świata

5.
Metamorfoza
Gąsienicy

Dorota Zamolska: *Opera na Zamku w Szczecini podjęła się trudnego zadania – realizacji baletu opartego na pięknej opowieści Alicja w Krainie Czarów. Czy muzyka, którą Pan napisał, stworzona została z myślą o dzieciach?*

Przemysław Zych: To rzeczywiście w głównym założeniu spektakl dla dzieci, ale mam nadzieję, że i dorośli też coś ciekawego zarówno w muzyce, jak i w symbolice dla siebie znajdą. Mam bardzo miłe doświadczenia w pracy z dziećmi. Wykorzystałem je na etapie tworzenia muzyki, albowiem sprawdzałem, a właściwie eksperymentowałem, jak dwójka moich maluchów reaguje na moje pomysły, czy na przykład podoba im się linia melodyczna, rytm, pulsacja. Przyzwyczailiśmy się do utartego sloganu, że najtrudniej jest komponować dla dzieci, bo zarówno na szczerą, jak i na fałsz bardzo szybko reagują. Ale z drugiej strony dzieci są słuchaczami nieskażonymi skojarzeniami ani przyzwyczajeniami.

D.Z.: *Stworzona przez Pana linia melodyczna zachwycałaby zapewne autora Alicji.... Gratuluję melodyki zwłaszcza dlatego, że w dzisiejszych czasach cierpimy na brak melodii, często nawet na brak sensu muzycznego. W Pana dziele wszystko jest poukładane.*

P.Z.: Jeżeli mówimy o tym, co było dla mnie trudne, to przyznaję, że nie samo pisanie dla dzieci, ale podjęcie wyzwania tworzenia melodii w muzyce poważnej w dzisiejszych czasach. Ta tematyka troszeczkę mnie usprawiedliwiła, ale sam miałem duże opory, żeby operować melodią jako głównym czynnikiem formotwórczym. Bo współcześni kompozytorzy mają respekt przed pisaniem melodii. To jest teraz rzeczywiście trudna sprawa. Pamiętam jednak z czasów studiów słowa prof. Borkowskiego: „Przecież my wszyscy chcielibyśmy pisać takie piękne melodie jak Verdi czy Rossini. Tylko dlaczego tego nie robimy?”. Obecnie jedynie kompozytorzy muzyki filmowej mają duże

pole do popisu i mogą pozwolić sobie na melodię. Ja otrzymałem przyzwolenie na to, by moja kompozycja mogła ocierać się o nurt muzyki filmowej. Dlatego w mojej Alicji..., obok współczesnych technik, dominuje melodyka.

D.Z.: *Zmierzymy się z tym, co nazywamy muzyką XXI w, w której – im dziwniej, im mniej tonacji, tym dzieło kompozytora jest ciekawsze. Publiczność idzie tłumnie na koncerty, by w premierowym utworze zachwycić się na przykład otwieraną 98 razy klapą fortepianu.*

P.Z.: Dziwi mnie, że ciągle się chodzi na te pseudonowości. Ale na szczęście w światowych repertuarach filharmonicznych wykonywane są utwory z wyrażoną melodią, utrzymane w stylu klasycznym. Te dwa światy istnieją i będą istniały obok siebie.

D.Z.: *Wejdzmy zatem w sferę tworzenia melodii. Jak dziś stworzyć muzykę, która będzie niosła melodię?*

P.Z.: Nie jestem wyznawcą czegoś takiego jak wena, natchnienie... To jest rzemiosło. To jest pewne mieleńie pomysłów, które chodzą po głowie cały czas, czy się pracuje, czy chodzi między szkołą a sklepem. I tak te pomysły się w tle układają i... komponują.

Przyznam, że w tym balecie zawarłem dużo symboli odnoszących się do historii baletu i nie tylko. Jeżeli ktoś z melomanów je odczyta – będzie mi miło. Jeżeli nie – nic się nie stanie.

D.Z.: *Czy zatem tematy, które – jak to Pan powiedział – „chodzą po głowie między szkołą a sklepem”, są przez Pana specjalnie utrwalane choćby po to, by pomysły nie uciekły w siną dal?*

P.Z.: *W Alicji... postaci są tak wyraziste, tak charakterystyczne, że sportretowałem je pewnego rodzaju motywami przewodnimi. Pomysły te powstały jako proste melodie, a ich rozwijanie już później było zapisywane prosto w partyturze. Robię pewne szkice, ale tylko po to, by nie uleciały z głowy albo żebym pamiętał, jak chciałem je wykorzystać. Staram się od razu instrumentować, wpisywać w orkiestrę – w partyturę. To wiąże się z moim sposobem myślenia o muzyce – myślenia barwą, myślenia o tym, w jakim świetle melodia jest ukazana. Od razu wiem, że to będzie na smyczki, a tamto pojawi się w instrumentach dętych. Albo że ta myśl musi być troszeczkę mocniejsza lub jaśniejsza. Myślę też kolorami, dlatego swoje pomysły od razu notuję w partyturze.*

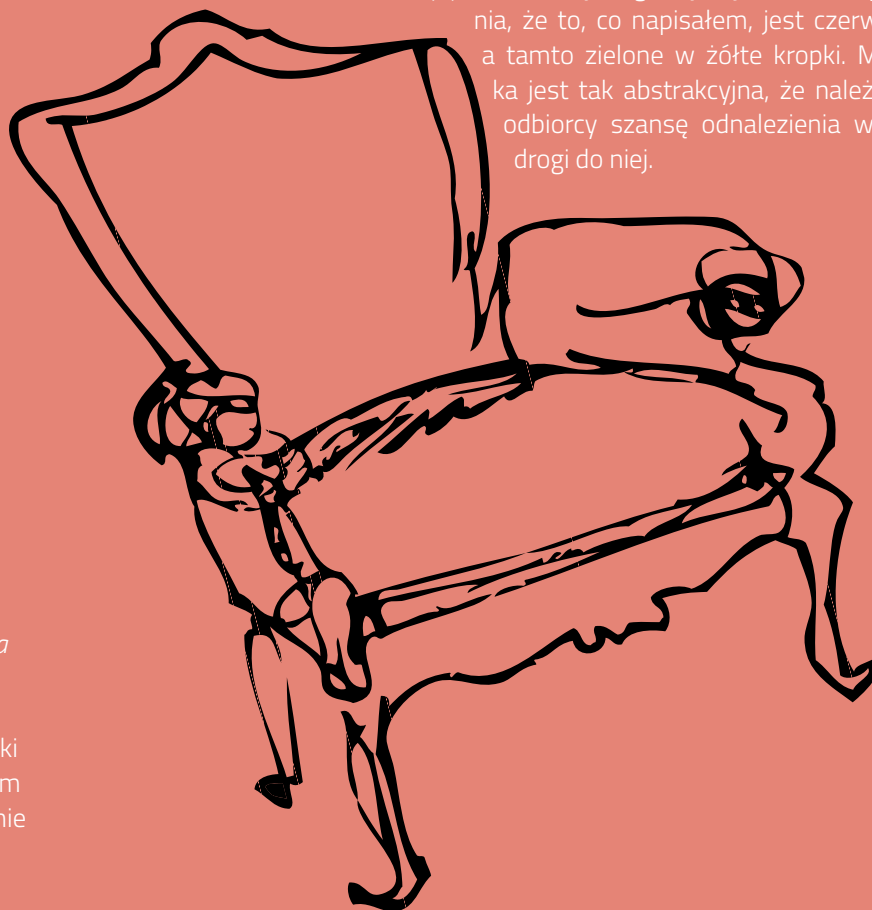
D.Z.: *Pana szczecińska Alicja... to pełna orkiestra symfoniczna.*

P.Z.: *Skład wykonawczy jest rzeczywiście spory. Nie jest to ogromna mahlerowsko-brücknerowska orkiestra, ale jest to pełna orkiestra symfoniczna z podwójną obsadą instrumentów dętych drewnianych i z dość dużą rolą perkusji.*

D.Z.: *Czy uważa Pan, że muzyka przez Pana stworzona pomoże widzom odczytać to, co dzieje się w śnie Alicji?*

P.Z.: *Mój muzyczny świat Alicji... powstał dzięki współpracy z wieloma ludźmi, ale przede wszystkim dzięki pewnej artystycznej więzi, jaka połączyła mnie*

z Jackiem Tyskim, choreografem, fantastycznym tancerzem. Wiadomo, że historia napisana przez Carrolla jest opowieścią, na którą składa się wiele wątków. Jacek na etapie tworzenia miał pewien zamysł libretta, który mnie zainteresował i którego realizacji się podjąłem. W ten sposób powstała rzeczywistość będąca konglomeratem kilku spojrzeń. Taniec Jacka będzie na pewno niezwykle efektowny, do tego mamy świetne projekcje, fantastyczną scenografię, kostiumy, świetny zespół szczecińskich tancerzy, no i wreszcie jest moja muzyka. Każdy z nas dorzuca coś innego, coś, co najlepiej potrafi robić, dlatego chciałbym, żeby odbiór mojej muzyki funkcjonował na zasadzie dziecięcej przygody. Chcę przeprowadzić widza i słuchacza przez tę niezwykłą opowieść, a to, co ktoś odczyta w warstwie symbolicznej, jest kwestią drugorzędną. Unikam myślenia, że to, co napisałem, jest czerwone, a tamto zielone w żółte kropki. Muzyka jest tak abstrakcyjna, że należy dać odbiorcy szansę odnalezienia własnej drogi do niej.

A było to tak...

Czasy panowania królowej Wiktorii (1837–1901) były okresem w historii Wielkiej Brytanii, gdy kraj znajdował się u szczytu potęgi, a nad posiadłościami londyńskiej władczyni słońce nigdy nie zachodziło (Brytyjczycy posiadali bowiem kolonie na wszystkich kontynentach). Była to epoka rozkwitu nauki i sztuki. W procesach o charakterze kulturowo-społecznym brała udział także literatura, stając się coraz bardziej dostępna dla szerokich rzesz czytelników, głównie ze względu na upowszechnienie nauki czytania, jak i z powodu podejmowania tematów bliskich każdemu człowiekowi. Jako przykład można tu przywołać popularną nie tylko wśród Brytyjczyków twórczość Karola Dickensa – jego powieści społeczno-obyczajowe, pełne dobrotliwego humoru i pobudzające publiczność literacką do wzruszeń, cieszyły się wielkim uznaniem i popularnością.

Na fali rozwoju pedagogiki i psychologii oraz dzięki zainteresowaniu psychiką dziecięcą dostrzeżono najmłodszych czytelników i odtąd szerokim nurtem popłynęła literatura przeznaczona specjalnie dla dzieci. Baśnie Oscara Wilde'a, *Mały lord* i *Mała księżniczka*, *Zaczarowany ogród* Frances Hodgson Burnett, książki Edith Nesbit (*Pięcioro dzieci i coś*, *Feniks i dywan*), a także historie Jamesa Matthew Barriego o Piotrusiu Panu stały się popularne. Barrie również zaproponował propozycję jednocześnie rozrywkową i wychowawczą.

Nieco wcześniej pojawiły się, wyrosłe z tradycji absurdu poczucia humoru Anglików oraz operetek Williama Gilberta i Arthura Sullivana, zabawne wierszyki Edwarda Leara, między innymi o Dongu, który ma... świecący nos. Na takim tle doszło do napisania i wydania najstojniejszej książki literatury dziecięcej tamtych lat (a może i wszech czasów?), czyli *Alicji w Krainie Czarów*. Przedpołudnie 4 lipca 1862 r., gdy matematyk, logik, teolog i fotograf w jednej osobie Charles Lutwidge Dodgson pływał po Tamizie łódką z córkami zaprzyjaźnionej rodziny, na zawsze zostało uwiecznione w literaturze, ponieważ opowiedziane wówczas dziewczynkom historie ukazały się (trzy lata później) w formie książkowej jako *Alicja w Krainie Czarów*.

(dosłowny tytuł angielski mówi o Krainie Cudów – „Wonderland”, i słowo to odtąd weszło na stałe do angielszczyzny). Literatura dziecięca dopiero uczyła się zwracać uwagę na wrażliwość małego odbiorcy i starała się formować jego osobowość w kierunku pożądanym przez ówczesne społeczeństwo. Do niedawna jeszcze opowiadano dzieciom straszliwe i pełne grozy baśnie – teraz świadomość odpowiedzialności była tak duża, że Dodgson, występujący w roli pisarza pod pseudonimem Lewis Carroll, przed wydaniem drugiej części książki (*Po drugiej stronie lustra*, 1871) przeprowadził ankietę wśród znajomych i ich dzieci, pytając, czy umieszczenie przed kartą tytułową obrazka przedstawiającego Żmirlacza nie będzie zbyt przerażające dla maluchów. Ponieważ okazało się, że taka reakcja jest wysoce prawdopodobna, pisarz zrezygnował z pewnych ilustracji. Warto dodać, że powstanie drugiej części przygód Alicji świat zawdzięcza spotkaniu przez Dodgsona/Carrolla kolejnej dziewczynki, która stała się pierwowzorem głównej bohaterki opowieści o lustrzanym świecie.

Dla dzieci

Dzieciaki od razu pokochały zabawne, dziwaczne i absurdalne historie o Alicji. W odróżnieniu od Charles'a Perrault i braci Grimm Lewis Carroll nie tyle opierał się na ludowej tradycji, opracowując legendy i podania zaczerpnięte z folkloru, ile postawił na stworzenie własnego świata, niepodobnego do niczego, co dotąd znano. Puszczając wodze fantazji, wymyślał postaci i miejsca, cudowne przedmioty i zaczarowane państwa.

Podobnie postąpił kilkadziesiąt lat później John Tolkien ze swoją sagą o hobbitach i pierścieniach oraz Clive Staples Lewis, piszący o krainie Narnii. W naszych czasach uznanie czytelników na całym świecie zdobyła Joanne Rowling, która wykreowała magiczny świat Hogwartu i sylwetkę Harry'ego Pottera. Skala popularności nie dziwi – głównym bohaterem, podobnie jak w przypadku *Alicji w Krainie Czarów*, jest u Rowling rówieśnik odbiorców, z którym mogą się utożsamiać i przeżywać straszne i zabawne wydarzenia opisane na kartach książki.

Tylko w ostatnim półwieczu powstało trzydzieści ekranizacji powieści Lewisa Carrolla, nie licząc adaptacji wcześniejszych. Przygody Alicji były prezentowane w kinie i telewizji nie tylko w postaci filmu fabularnego z udziałem aktorów, ale także jako filmy animowane oraz wersje musicalowe. Nie sposób w tym miejscu nie przypomnieć *Alicji...* w reżyserii Jacka Bromskiego i Jerzego Gruzy z 1980 r., a to dlatego, że część plenerów nakręcono w... Szczecinie (okolice deptaku Bogusława).

Wśród polskich dzieci szczególną popularność zdobyła baśń muzyczna utrwalona na płytach przez Polskie Nagrania w 1977 r. W owym słuchowisku głosu Alicji użyczyła Magdalena Zawadzka, a pozostali aktorzy stworzyli niezapomniane kreacje do tekstów Antoniego Marianowicza z muzyką Ryszarda Sielickiego. Dzieje polskich przekładów obu książek o angielskiej dziewczynce liczą sobie sto lat, zadania tego podjęło się dziesięciu tłumaczy. Najbardziej znane pozostają wersje Antoniego Marianowicza, Macieja Słomczyńskiego i Roberta Stillera. Powiedzonka z książek Carrolla weszły do mowy potocznej oraz do języka całych grup (np. „królicza nora” bywa przez informatyków używana zamiennie z pojęciem intro, a więc wstępem do gry komputerowej).

Dla dorosłych

W powieściach o Alicji znajdują coś dla siebie nie tylko najmłodsi, ale także starsi od nich czytelnicy: rodzice i dziadkowie. Tak jak bywa w przypadku filmów o Shreku, dzieci i dorośli śmieją się w nieco innych miejscach. Dzieci, podobnie jak Alicja, odbierają świat reguł ukształtowanych przez starsze pokolenia jako zabawny i absurdalny – w pierwszej części mała dziewczynka spotyka świat gier karcianych, w drugiej jest to świat szachów. Dla dziecka karty nie mają znaczenia punktów czy atutów – są wizerunkami postaci, specyficznymi zabawkami, papierowymi lalkami. Tak samo jest w odniesieniu do figur szachowych – to drewniane kukiełki, a nie elementy systemu gry na szachownicy, ze ściśle określonym sposobem poruszania się po kwadratowych polach.

Z punktu widzenia osoby dorosłej książki Carrolla to teksty naszpikowane egzystencjalnymi (filozoficznymi) pytaniami. Co więcej, podejmują one nie tylko bliskie autorowi zagadnienia łamigłówek logicznych, ale dotyczą także fizyki, geometrii oraz innych nauk ścisłych... Pytanie pana Gąsienicy skierowane do Alicji: „Kim jesteś?”, wcale nie jest takie niewinne i zwyczajne – dotyczy kwestii tożsamości jednostki, pojęcia osoby, samoświadomości istoty ludzkiej oraz jej zdolności do autorefleksji. Alicja, która raz jest za mała, to znowu za duża, aby przejść przez upragnione drzwi, to obraz względności postrzegania świata: czasami ten sam człowiek reprezentuje sprzeczne cechy, w zależności od tego, w jakim kontekście sytuacyjnym się znalazł. Podobnie filozoficzne rozważania dotyczą wypowiedzi królowych w *Alicji po drugiej stronie lustra*. Czerwona Królowa mówi: „Trzeba biec, aby stać w miejscu” (jest to równocześnie aluzja do mechaniki relatywistycznej i zmian w położeniu układu odniesienia). Takie zdanie to nic innego jak wariant słynnego cytatu z powieści *Gepard* (autor Giuseppe Tomasi di Lampedusa):

„Jeśli chcemy, aby wszystko zostało tak, jak jest, wszystko musi się zmienić”.

A Biała Królowa najpierw bandażuje sobie palec, potem krzyczy, a dopiero na końcu zakłuwca się szpilką. Dzieje się tak nie tylko dlatego, że oto jesteśmy w świecie po drugiej stronie lustra, gdzie wszystko jest odwrócone, ale wiele też do powiedzenia mogliby tu mieć myśliciele postmodernistyczni. Owa opaczna kolejność zdarzeń („od tyłu”) może być tłumaczona przez postmodernizm w ten sposób, że nie zawsze w życiu przyczyna poprzedza skutek – czasami poznamy zdarzenia w odwrotnej kolejności, np. najpierw oglądamy ekranizację książki, dopiero potem sięgamy do literackiego pierwowzoru. Albo taki Zwariowany Kapelusznik. Dziwaczne zestawienie, na pierwszy rzut oka absurdalne (co ma wspólnego wytwórca nakryć głowy z utratą rozumu?), wcale nie jest przypadkowe. Co więcej, można by powiedzieć – językiem Krainy Czarów – że gdyby Lewis Carroll był Polakiem, to kapelusznik byłby...szewcem. Dlaczego?

Ponieważ w języku angielskim istnieje zwrot „szalony jak kapelusznik”, po polsku zaś mówimy o „wpadaniu w szewską pasję”. Oba określenia nie są pozbawione sensu: w dawnych czasach i szewcy, i kapelusznicy w swoich warsztatach używali przy pracy substancji zawierających związki rtęci, które wdychane w postaci oparów powodowały zmiany w osobowości rzemieślników, ich nadmierną drażliwość i brak kontroli nad agresywnymi zachowaniami. Pozorny absurd, jak widać, ma głęboko realistyczną motywację.

Próbowano też odczytywać *Alicję* jako karykaturę brytyjskiego życia politycznego: safandułowały Król Kier to mały popularny poprzednik królowej Wiktorii, Wilhelm IV, a lew i jednorożec to alegoryczne figury dwóch ówczesnych premierów Wielkiej Brytanii: Benjamin Disraelego i Williama Gladstone’a. Zapewne *Alicja* kryje jeszcze niejedną zagadkę niespodziankę – udajmy się więc śladem Białego Królika...

„Kim jesteś, Alicjo?”

„Who are you, Alice?”

„Who are you, Alice?”

Dorota Zamolska: Obecnie przygotowuje Pan według swojej choreografii spektakl oparty na utworze Alicja w Krainie Czarów. Książka ta znana jest dzieciom i dorosłym.

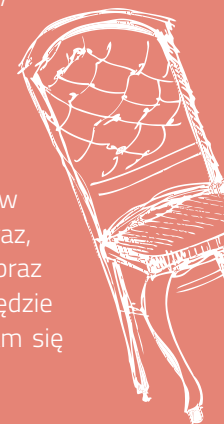
Jacek Tyski: Każda lektura pozwala mi odczytywać jej treść między wersami, odnieść zdarzenia w niej zawarte do własnych przeżyć. Gdy czytałem *Alicję*... swoim dzieciom, zauważyłem ich zgoła inną reakcję na słowa i zdarzenia akcji bajki poruszającej kwestię m. in. zazdrości, walki, której się bały, nie do końca ją rozumiały. Musiałem odkryć im świat bohaterów na bazie swoich doświadczeń i dlatego spektakl ten kieruję zarówno do mniejszego widza, jak i do nas – dorosłych, z bagażem własnych lęków i strachów. Pragnę, by *Alicja*... przekonała każdego widza do mojej wizji, bo spektakl nie jest dokładnym odzwierciedleniem dzieła literackiego. Chcąc opowiedzieć całą historię Carrolla, musiałbym przygotować kilkugodzinne przedstawienie.

D.Z.: Co Pana ujęło w muzyce Przemysława Zycha? Czy melodia, może rytm, być może partie poszczególnych instrumentów orkiestry?

J.T.: Podejmując wyzwanie przygotowania *Alicji*..., nie znałem Przemka. Rozmawialiśmy wiele godzin o muzyce – tempie, kolorystyce, dźwiękach, które mogłyby podkreślić gesty tancerzy w odpowiednim czasie. Nieustannie docieraliśmy się. Muzyka jest dla mnie najważniejszym wyznacznikiem tego, co powstanie. Balet bez muzyki znudziłby widzów już po piętnastu minutach opowiadania tej historii. Od samego początku wiedziałem, co i w jakiej scenie ma się znaleźć, więc dysktowaliśmy zawzięcie nad charakterem muzycznym poszczególnych fragmentów i motywów.

D.Z.: To świat muzyki, a jak powstaje choreografia, czym w niej jest ludzkie ciało?

J.T.: Dla mnie ciało ludzkie jest instrumentem. Jak w każdej dziedzinie – najważniejszy jest pomysł, obraz, jaki mamy gdzieś w głowie. W mojej tworzy się obraz tancerza – jak powinien wyglądać, która z ról będzie dla niego najważniejsza. Znając fabułę, spotykam się

z odtwórcami na sali baletowej i już intuicyjnie wybieram solistów do konkretnych postaci.

D.Z.: *Jaki taniec Pan wybrał – klasyczny czy współczesny?*

J.T.: Wykorzystuję ten rodzaj ruchu, w którym się najlepiej czuję. Można to nazwać tańcem współczesnym, choć całą historię oparłem na bazie tańca klasycznego. Tancerz musi mieć warsztat tańca klasycznego, choćby po to, by nie zastanawiać się, co ma zrobić, gdy się przewróci, albo jak ma utrzymać pozycję w pionie. Tu czas odgrywa również niebagatelną rolę, bo im dłużej się tańczy, tym bardziej poznaje się własny umysł – samego siebie. Trzeba wiele razy upaść, by zrozumieć swoje ciało i swoją duszę, by osiąść wiedzę o granicy własnych możliwości.

D.Z.: *Zespół baletowy, który ma Pan do dyspozycji, jest duży, ale nie ogromny.*

J.T.: Przy tej produkcji brakowało mi wielu osób. Gdybym każdemu tancerzowi powierzył jedną postać z bajki, to musiałbym pracować co najmniej z pięćdziesięcioma aktorami. Dysponuję 18-osobowym zespołem, zatem wszyscy będą grać niemal wszystko. Artyści kreujący główne role nie będą mieli czasu na zmianę kostiumów, natomiast pozostali tancerze będą stale się przebierali za kulisami, by na scenie grać na przykład czerwone karty czy białe szachy. Będzie sporo biegania i dużo stresu.

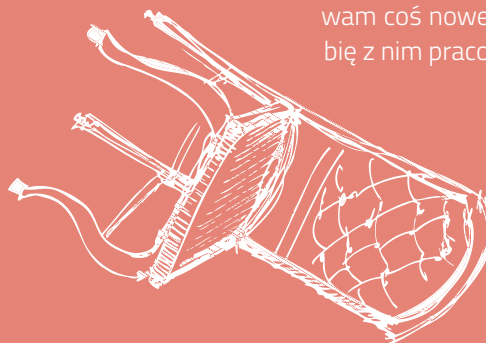
D.Z.: *To kolejne trudne zadanie do pokonania, ale jesteście spokojni, bo cały spektakl stworzył Pan z wieloma różnymi osobami, nie tylko z tancerzami.*

J.T.: Kostiumy przygotowała Marta Fiedler, scenografię – Robert Majkut. Mamy drzewo z pleksi w kolorze białym, które się zmienia podczas projekcji.

Animacje do projekcji stworzył Cyprian Piwowarski. Wyobraźmy sobie Alicję w lesie tylko z... kwiatów. Będzie dotykała ekran, tworząc tym samym wyrażanie kwiatów. W chwilach grozy animacja będzie przybierała różne kształty. Nasz stylista zadba o włosy i makijaż. Będą współczesne dekoracje, rekwizyty, a kostiumy ciepłe i troszkę bajkowe, bo zależy mi na bajkowym charakterze tego spektaklu. To wszystko mogłem stworzyć dzięki ogromnemu zespołowi, z którym zrealizowałem niemal każdy swój pomysł.

D.Z.: *Stąd nie bez kozery mówi się, że to jest Pana spektakl.*

J.T.: Przede wszystkim jestem szczęśliwy, że mogę tu być. Jestem zachwycony Szczecinem, Kocham to miasto, byłem u Was kilka razy, przygotowywałem *Carmen*. Podczas każdej wizyty w Szczecinie odkrywam coś nowego. Uwielbiam ten zespół, bardzo lubię z nim pracować.

Przemysław Zych

muzyka

Fot. Martine Photography

Kompozytor, dyrygent, aranżer, pedagog i organizator życia muzycznego. Ukończył studia na Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. Współpracował z wieloma artystami i zespołami, m. in. Chórem i Orkiestrą Filharmonii Narodowej, Polską Orkiestrą Radiową oraz Orkiestrą Sinfonia Varsovia. Był jednym z inicjatorów powstania Radomskiej Orkiestry Kameralnej. W sezonie 2011/2012 pełnił w niej rolę kompozytora rezydenta. W 2013 r. miała miejsce prapremiera skomponowanej przez P. Zycha opery kameralnej *Poiesis* opartej na dramacie Zbigniewa Herberta. Opera powstała w ramach programu zamówień kompozytorskich Instytutu Muzyki i Tańca. Od 2013 r. P. Zych jest wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

Jacek Tyski

choreografia

Fot. P. Gamdyk

Choreograf, solista Polskiego Baletu Narodowego, współzałożyciel Fundacji „Centrum Tańca Współczesnego”. Absolwent Państwowej Szkoły Baletowej im. R. Turczynowicza w Warszawie oraz Hamburskiej Szkoły Baletowej J. Neumeiera. Pracował w Balecie Hamburskim, Compañía Nacional De Danza w Madrycie, Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie oraz Ballet De Gran Canaria. Jest autorem choreografii do spektakli: *Donna* (Ballet De Gran Canaria, Las Palmas, 2007; PBN, I Warsztat Choreograficzny, 2009), *Święto wiosny* (Stowarzyszenie Form Twórczych „Fulltura”, Centralny Basen Artystyczny, Warszawa, 2008), *Sny* (Kielecki Teatr Tańca, 2009), *Tańczący z Chopinem* (Szkoła Baletowa, Warszawa, 2010), *III Symfonia* Witolda Lutosławskiego (program edukacyjny „Rytm”, Narodowe Centrum Kultury, 2010), *W poszukiwaniu kolorów* (PBN, 2010), *Popołudnie fauna* (PBN, III Warsztat Choreograficzny, 2011), *Body Language* (program edukacyjny TW–ON, Warszawa, 2011), *Spacer* (PBN, IV Warsztat Choreograficzny, 2012), *Alicja w Krainie Czarów* (program edukacyjny TW–ON, Warszawa, 2012), *Carmen Suita* (Opera na Zamku, Szczecin, 2013), *Hamlet* (PBN, Warszawa, 2013).

Jerzy Wołoskiuk

kierownictwo muzyczne, dyrygent

Fot. M. Hofman

W roku 2005 ukończył studia w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. Szymona Kawalli (dyplom z wyróżnieniem). Był stypendystą Ministra Kultury. Jako dyrygent współpracował z wieloma orkiestrami w kraju i za granicą. Jest fundatorem i prezesem Fundacji Operalia. W 2010 r. był finalistą Międzynarodowego Konkursu Dyrygenckiego w Spoleto we Włoszech. W latach 2006–2013 pracował w Operze Nova w Bydgoszczy, gdzie poprowadził ponad 200 spektakli operowych, baletowych, operetkowych i musicalowych. Od marca 2013 r. związany jest z Operą na Zamku w Szczecinie, początkowo jako kierownik muzyczny, a od października 2014 r. jako zastępca dyrektora ds. artystycznych. Pod jego kierownictwem muzycznym odbyły się premiery baletu *Ogniwa* do muzyki Witolda Lutosławskiego, operetki *Hrabina Marica* Imre Kálmána oraz baletu *Dzieje grzechu* do muzyki Mieczysława Karłowicza w choreografii Karola Urbańskiego.

Robert Majkut

scenografia

Fot. Robert Majkut Design

Jeden z najważniejszych europejskich designerów. Urodzony w Szczecinie, ukończył z wyróżnieniem liceum plastyczne, studiował architekturę, rysunek, intermedia i kulturoznawstwo. Od początku swojej działalności związany ze sztuką – jako grafik, artysta malarz i instalator. Buntownik z wyboru, humanista, antropolog kultury. Dzisiaj to przede wszystkim designer projektujący wnętrza, produkty, architekturę, scenografię i grafikę w Polsce, jak i w całej Europie oraz Rosji i Chinach. W jego projektach najważniejsze są aspekty naturalne, konteksty kulturowe i humanistyczne. Jego styl to połączenie formalnego designu z innowacyjnością i najnowszymi technologiami. Jako projektant wyczulony jest na formy humanoidalne, obłe, krągłe, bliskie naturze. Niedawno zrealizował scenografię do *Hamleta* dla Polskiego Baletu Narodowego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej.

Cyprian Piwowski

projekcje multimedialne

Fot. A. Sikóra

Pochodzi z Warszawy. Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi, obecnie na studiach doktoranckich na tej samej uczelni. Wykłada animację komputerową 3D na Uniwersytecie Muzycznym F. Chopina w Warszawie. Współtwórca części projekcji multimedialnych w Muzeum Historii Żydów Polskich. Twórca VFX do pełnometrażowego filmu *Baczyński*. Autor krótkometrażowych filmów animowanych: *Summertime* (2009) i *Czerwień* (2011).

Marta Fiedler

kostiumy

Fot. Ł. Murgrabia

Solistka Polskiego Baletu Narodowego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej. Ma w dorobku role klasyczne i współczesne, występowała m.in. jako Kitri, Królowa Diad, Maria Magdalena, Egina, Krasawica, Diablica, Gamzatti, Anna Karenina, George Sand, Hermia, Ozylda i Ewa-Noemi. Wspierała swoim udziałem polskie wykonania baletów takich wybitnych choreografów, jak Balanchine, Ashton, Cranko, Neumeier, Kylián, Forsythe, van Schayk, Eagling, Ejfman, Ratmansky, Bart, Fodor, Gat, Page, oraz rodzimych twórców: Drzewieckiego, Konwińskiego, Wesołowskiego, Pastora, Różyckiego, Mikołajczyka, Klauznera, Przybyłowicza, Bondary i Tyskiego. Zajmuje się także projektowaniem kostiumów teatralnych, w tym baletowych. Od 2009 r. współpracuje w tym zakresie z uczestnikami dorocznych warsztatów choreograficznych Polskiego Baletu Narodowego. W 2014 r. K. Pastor zaprosił ją do współpracy kostiumologicznej przy swojej choreografii dla tego baletu.

Christian Sellin

reżyseria światła

Fot. J. Bock

Mieszka w Hamburgu i pracuje tam jako niezależny projektant oraz inżynier oświetlenia. Podczas studiów na inżynierii mediów rozpoczął pracę jako technik oświetlenia w Kampanagel, gdzie zetknął się ze współczesną sceną taneczną i rozpoczął tworzenie oświetlenia scenicznego dla niezależnych produkcji. Jego projekty oświetleniowe były wykorzystane w takich produkcjach, jak: *Monolog dla dwóch* (2002), *Imitacja życia*, *Animacja* (2007), *Trzy siostry* (2012), *Odcienie namiętności* (2013), *Dzieci z dobrobytu* (2015). W swoim dorobku artystycznym ma także współpracę z Jackiem Tyskim przy balecie *Odcienie namiętności* (*El amor brujo*, *Carmen*), którego premiera miała miejsce w Operze na Zamku w Szczecinie w 2013 r.

Anna Tłokińska

pedagog-korepetytor

Archiwum prywatne

Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Łodzi i Akademii Muzycznej w Warszawie. Drogę zawodową rozpoczęła od występów jako solistka baletu w Operze Nova w Bydgoszczy, od 1998 r. była pierwszą solistką. Była wykładowcą ruchu scenicznego w bydgoskiej Akademii Muzycznej. Jest nauczycielem tańca klasycznego i modern jazz. W swoim dorobku artystycznym ma m. in. następujące partie tańczone: Kitri, Flora, Królowa Driad i Tancerka uliczna w *Don Kichocie*, Aurora i Wróżka Bzu w *Śpiącej Królownie*, Klara, Wróżka i Taniec Wschodu w *Dziadku do orzechów*, Królowna Śnieżka i Zła Królowa w *Królownie Śnieżce* (chor. B. Pawłowski-go i H. Konwińskiego), George Sand w spektaklu *Chopin w Nohant*, Pani Twardowska w *Panu Twardowskim*, Wróżka i Macocha w *Kopciuszku*, solo w *Rain Forest*. Tańczyła również w *My Fair Lady*, *Traviacie*, *Trubadurze*, *Zemście nietoperza*, *Opowieściach Hoffmana*, *Strasznym dworze*, *Skrzyпку na dachu* i w wielu innych spektaklach. W 1999 r. od Marszałka Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymała nagrodę za osiągnięcia artystyczne.

Marek Bryczyński

stylizacja fryzur

Archiwum prywatne

Stylista fryzur modowych i reklamowych młodego pokolenia. Ukończył szkołę charakteryzacji teatralno-filmowej Agaty Manowskiej. Wykładowca Szkoły Charakteryzacji, Wizażu i Stylizacji Dziewulskich w Warszawie. Na co dzień opiekuje się wyglądem osób publicznych. Współtworzył wizerunek licznej grupy aktorek, wokalistek i tancerzy, takich jak: Edyta Górniak, Magda Mołek, Ewa Szabatin. Współpracował z wiodącymi markami, m. in. Wella i Shanice. Wielokrotnie pracował przy sesjach zdjęciowych do magazynów, pokazach mody takich marek, jak: Levis i Puma, oraz przy tworzeniu charakterów na potrzeby przedstawień teatralnych i tanecznych (m. in. Dobre Ciało). W pracy inspirowuje go koncepcja klasycznego piękna, szyku w stylu Vidal Sassoon.

Fot. W. Piątek

Ksenia Naumets-Snarska

Alicja, Kot,
Gąsienica/Motyl

Solistka baletu Opery na Zamku w Szczecinie, związana z nim od 2006 r. jako tancerka zespołowa, od 2009 jako solistka. Ukończyła Państwowy Uniwersytet w Hersonie i Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. Jest laureatką VI Międzynarodowego Konkursu Narodowych Tańców Świata. W spektaklach baletowych Opery na Zamku występowała w głównej roli m. in. w *Kopciuszku* (chor. Wiktor Litwinow), *Dziadku do orzechów* (chor. Natalia Fedorova), *Coppellii* (chor. Teresa Kujawa), *Córce źle strzeżonej* (chor. Natalia Federova), *Magii czarów* (chor. Franz Huyer, Danuta Sawiel-Huyer), *Czarodziejskiej miłości* (chor. Yaroslav Iwanenko), *Grey summer* (chor. Piotr Czubowicz), *Bajki ci opowiem* (chor. Anna Hop) i *Ngoma – tańczący słoń* (chor. Karol Urbański). Występowała również w spektaklach operowych i operetkowych, takich jak *Traviata*, *Zemsta nietoperza*, *Wiedeńska krew*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość*, *Cnotliwa Zuzanna*, *Księżniczka czardasza* i *Hrabina Marica*.

Ukończył Ogólnokształcącą Szkołę Baletową w Gdańsku. Z Operą na Zamku w Szczecinie związany od 2010 r., najpierw jako tancerz zespołowy, następnie jako koryfej, obecnie – solista baletu. Na szczecińskiej scenie wykonywał role pierwszoplanowe w spektaklach baletowych: *Kopciuszek* (chor. Wiktor Litwinow), *Dziadek do orzechów i Córka źle strzeżona* (chor. Natalia Fedorova), *Odcienie namiętności*, *Czarodziejska miłość* – chor. Yaroslav Iwanenko, *Carmen* – chor. Jacek Tyski). Tańczył również w spektaklu *Magia czarów* (chor. Franz Huyer, Danuta Sawiel-Huyer), *Ogniwa*. *Wieczór nowych choreografii* (*Grey summer* – chor. Piotr Czubowicz, *Pewnego razu – teraz* – chor. Robert Glumbek), *Bajki ci opowiem* (chor. Anna Hop) i *Ngoma – tańczący słoń* (chor. Karol Urbański). W 2013 r. otrzymał Bursztynowy Pierścień w plebiscyście teatralnym w kategorii najlepszy aktor sezonu 2012/2013 za rolę *Don José* w *Carmen*.

Fot. W. Piątek

Paweł Wdówka

Zajęc, Kapelusznik, Kot

Fot. W. Piątek

Klaudia Batista

Królik (solo), Królik 2, Królik 3

Absolwentka Państwowej Szkoły Baletowej im. Feliksa Parnella w Łodzi (1998). W 2003 r. ukończyła studia pedagogiczne na Uniwersytecie Łódzkim. Od 2003 r. związana z Operą na Zamku w Szczecinie. Ważniejsze role: *Siostra* w *Kopciuszku*, *Księżniczka* w *Magii czarów*. Spektakle premierowe: *Clivia*, *Straszny dwór*, *Halka*, *Hrabina*, *Wiedeńska krew*, *Kraina uśmiechu*, *Dziadek do orzechów*, *Gangi*, *Zemsta nietoperza*, *Ngoma – tańczący słoń*. Bierze udział w spektaklach operowych, operetkowych, baletowych oraz spektaklach dla dzieci, które są w repertuarze Opery na Zamku. Prowadzi zajęcia baletowe w Studiu Taneczno-Musicalowym przy Fundacji Balet w Szczecinie.

Fot. W. Piątek

Karolina Cichy-Szromnik

Królik (solo),
Czerwona Królowa

Związana z Operą na Zamku od 2011 r. jako tancerz koryfej. Absolwentka filologii klasycznej UJ oraz dyplomowany instruktor tańca współczesnego (obecnie pedagog Ogniska Baletowego w Szczecinie). W 2000 r. ukończyła szkołę baletową w Bytomiu w klasie B. Sękali. W 1996 r. zagrała główną rolę w Teatrze Telewizji *Dziennik uczuć* E. Sałuzanki. Była solistką Opery Krakowskiej. Najważniejsze role: *Kopciuszek*, *Królowna* (*Historia żołnierza*), *Śnieżka*, *Piotruś* (*Piotruś i wilk*), *Kobieta Czarna/ Kobieta Biała/ solo Hota Aragońska* (*Spojrzenia*), *Przyjaciółka* (*Córka źle strzeżona*). W Operze na Zamku zatańczyła m. in. *Wróżkę* (*Kopciuszek*), *Taniec Wschodni* (*Dziadek do orzechów*), *Ogień* (*Magia czarów*), *Micaelę* (*Carmen*, R. Szczedrin), *Leoškę* w *Dziejach grzechu*. W 2013 r. w plebiscyście „Po pięciu latach” otrzymała nominację do nagrody dla najlepszej tancerki Opery Krakowskiej.

Christina Janusz

Alicja, Czerwona Królowa

Fot. W. Piątek

Urodzona w Hamburgu, gdzie uczęszczała do Szkoły Baletowej Johna Neumeiera (1996–2006). Jako uczennica występowała z baletem Opery Hamburgskiej w następujących spektaklach: *Iluzje*, *Jeziro łabędzie*, *Giselle* oraz *Sen nocy letniej*. Edukację taneczną kontynuowała w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej w Poznaniu (2007–2010). W 2008 r. uczestniczyła w XVI Międzynarodowym Konkursie Tańca Klasycznego i Współczesnego w Gdańsku. Czterokrotnie brała udział w letnich międzynarodowych warsztatach Master-class w Pradze. Od 2010 r. związana z Operą na Zamku jako tancerz zespołowy, od 2013 – jako koryfej. W bieżącym repertuarze Opery obsadzona jest w spektaklach baletowych i operetkowych, takich jak: *Kraina uśmiechu*, *Księżniczka czardasza*, *Wiedeńska krew*, *Noc w Paryżu*, *Zemsta nietoperza*, *Dziadek do orzechów*, *Córka źle strzeżona*, *Magia czarów*, *Ngoma – tańczący słoń*, *Odcienie namiętności*.

Ukończyła Państwową Szkołę Baletową w Kijowie (2004). Później pracowała w Kijowskim Państwowym Teatrze Muzycznym Opery i Baletu. Wystąpiła w spektaklach *Dziadek do orzechów*, *Jeziro łabędzie*, *Dziecko i czary*, *Giselle*, *Romeo i Julia*. W 2007 r. brała udział w European Youth Dance Project w Sztokholmie w zespole baletowym Les Ballets Persans. W 2008 r. pracowała w Operze Wrocławskiej jako koryfej baletu. Brała udział w międzynarodowych konkursach baletowych. Jest finalistką konkursu w Rzymie (2006). Z Operą na Zamku w Szczecinie związana w latach 2006–2007 i ponownie od 2009 r. jako tancerka zespołowa. Tańczyła w przedstawieniach baletowych: *Kopciuszek*, *Magia czarów*, *Córka źle strzeżona*, *Dziadek do orzechów*, *Ngoma – tańczący słoń* oraz spektaklach operowych i operetkowych Opery na Zamku: *Księżniczka czardasza*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny*, *Wiedeńska krew*, *Noc w Paryżu* i *Zemsta nietoperza*.

Fot. W. Piątek

Olga Kuzmina

Królik (solo), Królik 2, Królik 3,
Biała Królowa, Kot

Ukończyła Studio Baletowe przy Operze Krakowskiej. W latach 1996–2002 pracowała w Operze Krakowskiej, biorąc udział w spektaklach baletowych, operach i operetkach. Tańczyła m. in. w spektaklu *Wieczór baletowy* w utworach: *Suita orkiestrowa* Bacha (duet), *Adagio* Rodrigo (Kobieta hiszpańska), *Preludia* Chopina (Przegrana). Inne ważniejsze role: Taniec arabski, Taniec pasterski – *Tajemnice baletowe* oraz Klara – *Dziadek do orzechów*, *Śmierć – Pan Twardowski*. Od 2002 r. związana z Operą na Zamku. Od 2003 na stanowisku koryfeja. Ważniejsze role: Matka, Taniec arabski, Królowa śniegu – *Dziadek do orzechów* (chor. M. Zajączkowski); Królowa Mysz – *Dziadek do orzechów* (chor. N. Fedorova); Dama – *Gangi*; Taniec sirtaki – *Cudowny świat baletu*; Marchocha, Taniec hiszpański – *Kopciuszek*; Żona – *The Fairy Queen*; oraz partie solowe w operetkach.

Fot. W. Piątek

Monika Marszałek

Biała Królowa

Fot. W. Piątek

Vladyslav Golovchuk

Zajac, Kapelusznik, Bliźniak

W 2006 r. ukończył Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. W tym samym roku został zaproszony do Opery na Zamku w Szczecinie. W 2010 r. ukończył Międzynarodowy Uniwersytet Słowiański i otrzymał kwalifikację korepetytora baletu klasycznego. Ważniejsze role: Alan – *Córka źle strzeżona*, *Dziadek do orzechów*, Kawaler – *Kopciuszek*. Brał udział w przedstawieniach baletowych: *Magia czarów*, *Ngoma – tańczący słoń*, oraz w spektaklach: *Kraina uśmiechu*, *Hrabina Marica*, *Wiedeńska krew*, *Księżniczka czardasza*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny* i *Halka*.

Fot. W. Piątek

Jakub Gut
Zając, Kapelusznik,
Bliźniak, Kot

Absolwent Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Warszawie. Brał udział w warsztatach tanecznych z techniki tańca Jose Limona. W czasie nauki współpracował z Teatrem Wielkim – Operą Narodową w Warszawie. W latach 2010–2012 był tancerzem Polskiego Baletu Narodowego. Współpracował z takimi choreografami, jak: Millicent Hodson (*Święto wiosny* wg Niżyńskiego), Malin Thoors (*Kopciuszek* F. Ashtona), Tony Fabre, Kyra Kharevitch, Domenico Levrè (*Święto wiosny* wg M. Bejarta), Emil Wesołowski (*Romeo i Julia*, *Straszny dwór*). Do sierpnia 2013 r. pracował w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, gdzie brał udział w operach i operetkach: *Wiedeńska krew*, *Phantom*, *Baron cygański*, *Cygańska miłość*, *My Fair Lady*, *Księżniczka czardasza*, *Carewicz*, *Zemsta nietoperza*, *Kiss me Kate*, *Kot w butach*, *Królowa Śniegu*, *Skrzypek na dachu*. Od września 2013 r. jest związany z Operą na Zamku w Szczecinie jako tancerz zespołowy.

W 2010 r. ukończył Ogólnokształcąca Szkołę Baletową im. Ludomira Różycyckiego w Bytomiu. W trakcie edukacji występował na scenach Opery Śląskiej w Bytomiu oraz Gliwickiego Teatru Muzycznego w przedstawieniach, takich jak: *Dziadek do orzechów*, *Carmen*, *Romeo i Julia*, *Pan Twardowski*, *Don Kichot* i *Córka źle strzeżona*. Po ukończeniu szkoły wystąpił gościnnie w Operze na Zamku w przedstawieniu *Córka źle strzeżona*, wcielając się w postać Allana, a w następnym sezonie był już członkiem zespołu baletu Opery, najpierw jako tancerz zespołowy, a od 2013 r. jako koryfeje. Brał udział w takich przedstawieniach, jak: *Dziadek do orzechów*, *Paria*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny*, *Ngoma – tańczący stoń*, *Wiedeńska krew*, *Kraina uśmiechu* i *Kraina bajek*.

Fot. W. Piątek

Patryk Kowalski
Zając, Bliźniak, Kot

Absolwent Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Łodzi. W czasie nauki współpracował z Teatrem Wielkim w Łodzi, m. in. w spektaklu *Kopciuszek*. W latach 2008–2012 był solistą baletu Opery Bałtyckiej, później Bałtyckiego Teatru Tańca. Interpretował solistyczne role w spektaklach BTT: *Eurazja*, *4&4*, *Out*, *Święto wiosny* (chor. I. Weiss), *Chopinart* (chor. E. Wesołowski i Ho Sing Hang), *Dziadek do orzechów*. Do jego najważniejszych kreacji należy rola Tybalt w *Romeo i Julii* (chor. I. Weiss), Księżę w *Kopciuszku* (chor. E. Scigliano) oraz Marzenie i duety w spektaklu *Chopinart+*. W 2012 r. współpracował z baletem Opera Nova w Bydgoszczy podczas spektakli *Zniewolony umysł* w chor. R. Bondary oraz *Sen nocy letniej* w chor. K. Urbańskiego. Od stycznia 2013 r. dołączył do zespołu baletowego Opery na Zamku.

Fot. W. Piątek

Piotr Nowak
Kapelusznik,
Skazeusz (Walec Kier)

Fot. E. Kuznetsova

Iurii Onyshchenko
Skazeusz (Walec Kier)

Ukończył szkołę baletową oraz liceum baletowe w Charkowie na Ukrainie. W tym mieście w Narodowym Teatrze Opery i Baletu pracował jako tancerz. Od sezonu artystycznego 2014/2015 związany jest z Operą na Zamku w Szczecinie. Zatańczył między innymi w spektaklu *Dla Niepodległej*, gali *Zaczarowany świat sceny*, balecie *Dziadek do orzechów*, operach *Nabucco* i *Madama Butterfly* oraz operetce *Zemsta nietoperza*.

Fot. W. Piątek

Maksim Yasinski

Blizniak

Jest absolwentem Państwowego College'u Choreograficznego w Mińsku. W latach 1998–2005 pracował w Narodowym Akademickim Teatrze Baletu w Mińsku, gdzie brał udział w następujących baletach: *Don Kichot* (jako Espado), *Śpiąca Królowna* (jako Kawaler), *Makbeth* (jako Krew), *Jezioro łabędzie*, *Rajmonda*, *Spartakus*, *Sen nocy letniej*, *Carmen*, *Carmina Burana*, *Giselle*, *Korsarz*, *Romeo i Julia*, *Święto wiosny*, *Ognisty ptak* i inne. W latach 2005–2008 był pedagogiem Choreograficznej Szkoły Baletowej w Borysowie (Białoruś). W 2008 r. został solistą Opery Krakowskiej, gdzie zatańczył m. in. takie role: *Księżę/Siostra – Kopciuszek*, *Zdobywca/Zapeteado*, *Polo*, *Tango*, *Habanera* (solo) – *Spojrzenia*, *Diabeł – Historia żołnierza*. W 2011 r. związał się z Operą na Zamku w Szczecinie, gdzie zatańczył m. in.: partię Drosselmeyera i duet wschodni w *Dziadku do orzechów* Zunigę w *Carmen* (R. Szczedrin) oraz hrabię Płazę-Spławskiego w *Dziejach grzechu*.

W 2012 r. ukończyła Ogólnokształcącą Szkołę Baletową w Warszawie. Podczas nauki brała udział w spektaklach Teatru Wielkiego – Opery Narodowej (m. in. *Śpiąca królowna*, *Dziadek do orzechów*, *Bajadera*) oraz koncertach organizowanych przez OSB. Uczestniczyła w licznych warsztatach tańca współczesnego, klasycznego i charakterystycznego. Do zespołu Opery na Zamku dołączyła w sezonie 2012/2013 jako tancerz zespołowy. Tańczyła w spektaklach baletowych (m. in. *Dziadek do orzechów*, *Ogniwa*, *Ngoma – tańczący stoń*, *Dzieje grzechu*), operowych (*Napój miłosny*) i operetkowych (m. in. *Zemsta nietoperza*, *Wiedeńska krew*, *Księżniczka czardasza*), brała udział także w koncercie *Zaczarowany świat sceny* (chor. K. Urbański, muz. H. Berlioz). Obsadzana jest w bieżącym repertuarze Opery. Od 2013 r. pracuje również jako pedagog w Studiu Taneczno-Musicalowym Fundacji Balet.

Fot. W. Piątek

Żaneta Bagińska

Alicja, Kot, Gąsienica/Motyl

Absolwentka Królewskiej Szkoły Baletowej w Antwerpii. Jako uczennica brała udział w spektaklach baletowych *Bajadera*, *Paquita*, *Symphonie in C*, *In Memoriam* w choreografii Sidi Larbi Charkaoui. Tańczyła w spektaklach baletowych wykorzystujących różne techniki tańca współczesnego (Graham, Cunningham, improwizacja), jak również taniec hiszpański i ludowy. Brała udział w warsztatach tanecznych International Masterclass Prague, International Summer Ballet Academy Varna. Od 2011 r. jest związana z Operą na Zamku w Szczecinie. Jako tancerz zespołu Opery wzięła udział w baletach: *Córka źle strzeżona* (koleżanki Lizy), *Kopciuszek* (corps de ballet), *Magia czarów*, *W krainie bajek*, *Dziadek do orzechów* (Taniec chiński, Śnieżynki i corps de ballet), *Ngoma – tańczący stoń* (Kurczak), jak również w spektaklach: *Zemsta nietoperza*, *Noc w Paryżu*, *Kraina uśmiechu* i *Wiedeńska krew*.

Fot. W. Piątek

Stephanie Nabet

Królik (solo), Królik 2, Królik 3, Czerwona Królowa, Kot

Fot. I. Onyshchenko

Olesia Onyshchenko

Alicja, Biała Królowa, Gąsienica/Motyl

Absolwentka szkoły baletowej oraz liceum baletowego w Charkowie na Ukrainie. Swoją pierwszą pracę jako tancerka podjęła w charkowskim Narodowym Teatrze Opery i Baletu. Z Operą na Zamku w Szczecinie związana jest od sezonu artystycznego 2014/2015. Zatańczyła między innymi w spektaklach baletowych: *Ogniwa*, *Dziadek do orzechów*, *Odcienie namiętności* i *Dzieje grzechu*, operze komicznej *Napój miłosny*, operetkach *Zemsta nietoperza* i *Hrabina Marica* oraz w gali *Zaczarowany świat sceny*.

Fot. W. Piątek

Vasyl Kropyvnyi

Kapelusznik,
Skazeusz (Walek Kier), Bliźniak

Związany z Operą na Zamku od 2006 r. jako tancerz zespołowy. Ukończył Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. W Operze na Zamku wziął udział w następujących przedstawieniach baletu: *Kopciuszek*, *Magia czarów*, *Córka źle strzeżona*, *Dziadek do orzechów*, w spektaklu dla dzieci *Ngoma – tańczący słoń* oraz spektaklach operowych i operetkowych: *Księżniczka czardasza*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość cnotliwej Zuzanny*, *Wiedeńska krew*, *Zemsta nietoperza*, *Madama Butterfly*, *Nabucco*. W swoim dorobku artystycznym ma solową partię zatańczoną w szczecińskiej inscenizacji *Dziadka do orzechów* (rola Hiszpana).

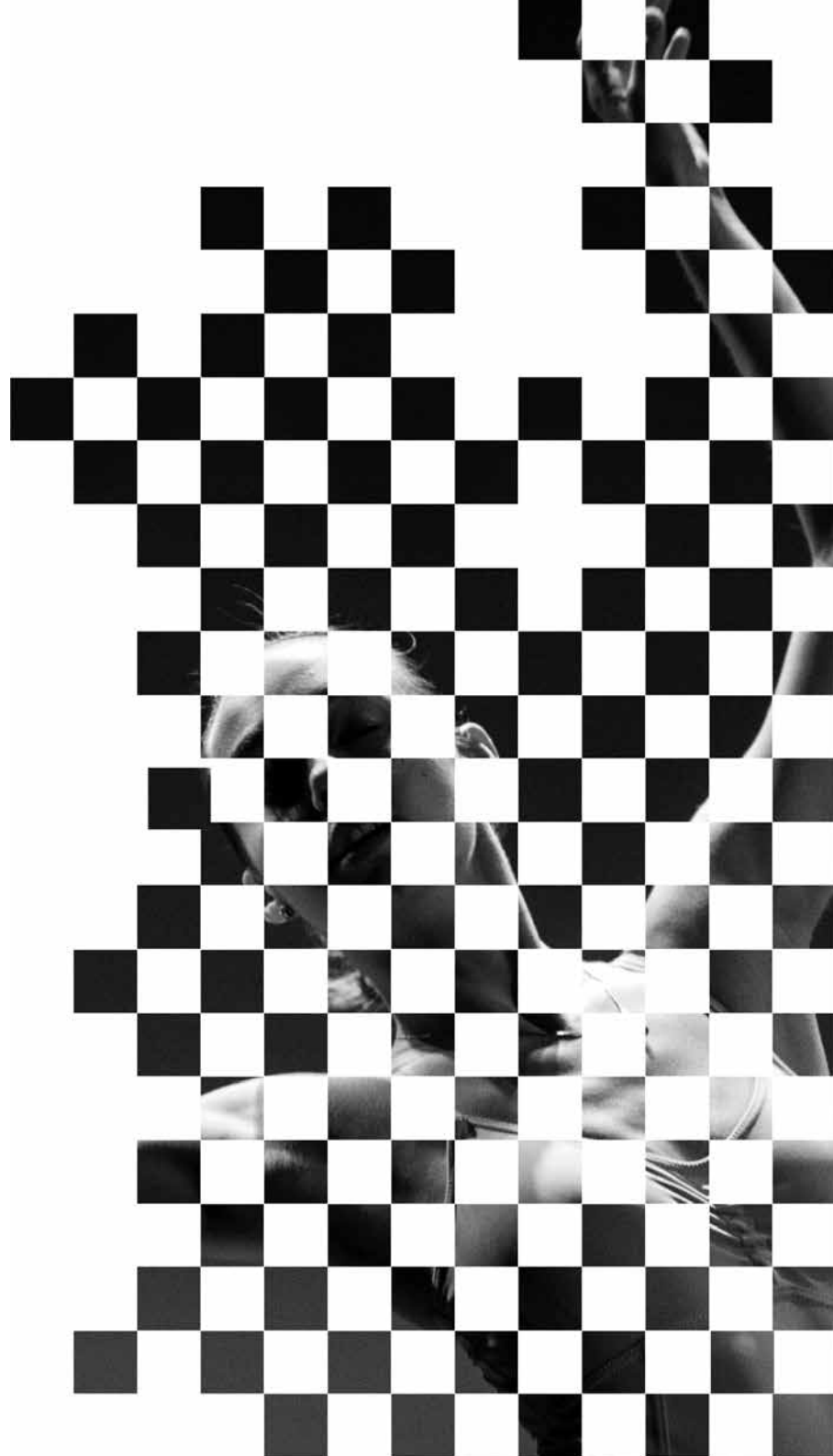
Pochodzi z Bytomia. Swoją przygodę z tańcem rozpoczął w Domu Kultury w Bobrownikach Będzińskich. Jest absolwentem Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu (dyplom w 2009 r.). Następnie kontynuował naukę na studiach choreograficznych w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, gdzie szkolił swój warsztat m. in. pod kierunkiem Aleksandra Azarkevitcha. Akademię ukończył z tytułem tancerza-choreografa. W roku 2012 rozpoczął pracę w Teatrze Muzycznym w Łodzi. Wystąpił m. in. w następujących spektaklach: *Skrzypek na dachu*, *Wesoła wdówka*, *Łajza*, *Wonderful Town*. Po roku przeniósł się do Teatru Impresaryjnego we Włocławku, dla którego stworzył choreografię do spektaklu *Sen nocy letniej*. Od września 2014 r. związany jest ze Szczecinem – w Operze na Zamku pracuje jako tancerz zespołowy, a w Szkole Tańca „Dance Passion” uczy tańca współczesnego.

Fot. W. Piątek

Mateusz Król

Bliźniak

Dyrektor

Jacek Jekiel

Zastępca dyrektora ds. artystycznych

Jerzy Wołosiuł

Soliści śpiewacy

Soprany: Lucyna Boguszewska, Joanna Tylkowska-Drożdż, Ilona Krzywicka*, Barbara Kubiak*, Ewa Majcherczyk*, Ewa Olszewska*, Gabriela Silva*, Hjördis Thébault*, Agnieszka Piass*, Anna Rosa*, Anna Wiśniewska-Schoppa*, Aleksandra Wiwała*. **Mezzosopran:** Małgorzata Kustosik, Gosha Kowalinska*. **Tenory:** Hubert Stolarski, Paweł Wolski, Piotr Zgorzelski, Adam Jeleń*, Paweł Skałuba*. **Barytony:** Tomasz Łuczak, Piotr Kędziora*, Mirosław Kosiński*, Zenon Kowalski*, Jerzy Mechliński*, Bartłomiej Misiuda*. **Bas-barytony:** Łukasz Goliński*, Janusz Lewandowski. **Kontratenor:** Michał Sławewski*

* współpraca

Aktorzy

Tomasz Ciachorowski*, Wiesław Łągiewka*, Jerzy Żelnik*

* współpraca

Soliści instrumentalni

Ilian Garnetz* – skrzypce, Janusz Wawrowski* – skrzypce, Sławomir Wilk* – fortepian

* współpraca

Orkiestra

Dyrygenci: Jerzy Wołosiuł, Vladimir Kiradjiev, Golo Berg, Małgorzata Bornowska (współpraca). **I skrzypce:** Danuta Organiściuk* (koncertmistrz), Tomasz Rutkowski, Jarosław Wojtasiak (inspektor orkiestry), Krzysztof Organiściuk, Anna Kaźmierska, Natalia Lebedeva, Maria Radoszewska, Aleksandra Głowacz. **II skrzypce:** Misza Tsebriy†, Olga Kharytonova, Krzysztof Buszczyk, Agnieszka Murawska. **Altówki:** Edyta Hedzielska*†, Ewelina Drozdowska*, Andrzej Słoniecki*, Bogdan Krochmal, Oksana Grytsai, Serhiy Matviychuk, Marzena Rutkowska. **Wiolonczele:** Dariusz Dudziński (koncertmistrz), Włodzimierz Żylin*, Małgorzata Olejak*, Bogumiła Wójcik, Mirosława Lignarska, Sylwia Dworzyńska. **Kontrabasy:** Iurii Skakun*, Krzysztof Borkowski. **Flety:** Volodymyr Kopchuk*, Joanna Wojdyło*. **Oboje:** Michał Balcerowicz**, Dorota Jakóbska. **Klarnety:** Iurii Kulakivskiy*, Piotr Mróz*. **Fagoty:** Andriy Moroz*, Marcin Szczygieł. **Waltornie:** Walery Keptia*, Serhiy Melnychenko*, Ivan Yurkou, Rafał Kowalczyk. **Trąbki:** Mansfet Masny**†, Igor Zuzański*. **Puzony:** Arkadiusz Głogowski*, Oleksiy Haritonov*. **Tuba:** Sergii Shchur*. **Harfa:** Alicja Badach*. **Perkusja:** Renata Bułat-Piecka*†, Dominika Sobkowiak

* muzyk solista

† prowadzący grupę

Chór

Kierownik chóru: Małgorzata Bornowska. **Soprany:** Małgorzata Górna, Kornelia Iwaćkowska, Małgorzata Kieć, Maria Krahel, Danuta Sowa, Kateryna Tsebriy, Marzena Wiencis. **Alty:** Monika Gałczyk-Lewicka, Małgorzata Kotek, Krystyna Maziuk (inspektor chóru), Sylwia Trzyszczyk-Kaczmarek, Marina Waszyńska, Małgorzata Zgorzelska. **Tenory:** Andrzej Budziszewski, Felipe Alonso Céspedes Sánchez, Adam Kacperski, Ivan Kit, Paweł Lipowski, Robin Mamrot, Marcin Szech, Piotr Urban. **Basy:** Dawid Błaszczuk, Dariusz Hibler, Winicjusz Jankowski, Dariusz Kotlarz, Michał Marszałek, Dawid Safin, Jarosław Zadon

Balet

Kierownik baletu: Karol Urbański, Anna Tłokińska (pedagog baletu), Martin Meng* (pedagog gościnny), Alicja Kita (masażystka-rehabilitantka), Anna Zajac (masażystka-rehabilitantka). **Soliści:** Kseniia Naumets-Snarska, Paweł Wdówka. **Koryfeje:** Klaudia Batista, Karolina Cichy-Szromnik (inspektor baletu), Christina Janusz, Olga Kuzmina, Monika Marszałek, Aleksandra Zdebska, Vladyslav Golovchuk, Jakub Gut, Patryk Kowalski, Piotr Nowak, Iurii Onyshchenko, Maksim Yasinski. **Zespół baletowy:** Żaneta Bagińska, Daryna Kołodziejczyk, Stephanie Nabet, Olesia Onyshchenko, Maciej Jaskólski, Vasyl Kropyvnyi, Mateusz Król, Sebastian Skalski*

* współpraca

Akompaniatorzy

Irina Paliwoda (akompaniator chóru i solistów), Mirosława Białas* (akompaniator chóru i solistów), Maciej Cybulski* (akompaniator baletu), Liliana Kostrzewa (akompaniator baletu), Agnieszka Kuźma*

* współpraca

Inspicjentki

Maria Malinowska-Przybyłowicz, Izabela Mielczarek

Bibliotekarz Opery

Misza Tsebriy

Stroiciel fortepianów

Szymon Piotrowski

Dział dekoracji i obsługi sceny

Andrzej Snarski (kierownik), Łukasz Kołodziejczyk, Ryszard Kotecki, Waldemar Andrejczak, Patryk Brodniewicz, Marek Kmieć, Andrzej Kieć, Filip Misiewicz, Maciej Pieróg, Stanisław Uroda, Andrzej Brzeskot, Robert Lasek

Dział kostiumów i charakteryzacji

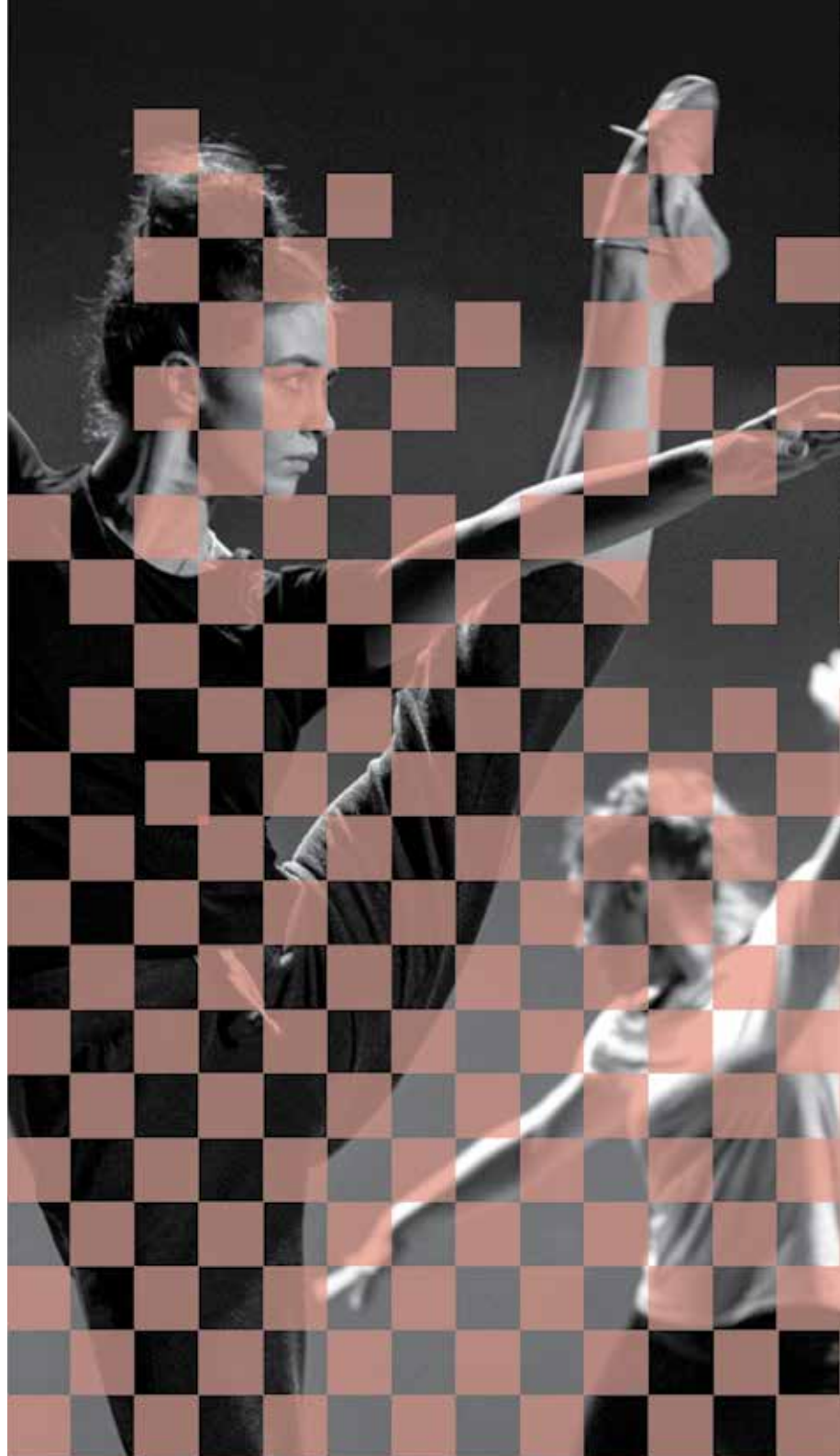
Agata Tyszko (kierownik), Katarzyna Meronk, Wiesława Misiewicz, Małgorzata Tatar, Marzena Głuch, Anna Ziętek, Bożenna Sobera, Justyna Szulc-Urban

Dział elektro-akustyczny

Maciej Cybulski (kierownik), Zbigniew Carło, Adrian Jankowski, Dawid Karolak, Paweł Kois, Andrzej Kryński

Administracja

Sekretariat: Agata Gwóźdź. **Dział finansowo-księgowy:** Elżbieta Cegielska (główny księgowy), Monika Sałdan, Maria Dzieciot, Elżbieta Huk, Sandra Pałys, Mirosław Pieczykolan. **Manager:** Edyta Łongiewska-Wijas. **Dział marketingu:** Anna Markiewicz-Czaus (kierownik), Kinga Baranowska, Monika Gerlicka, Tomasz Ostach, Marta Peszko. **Dział administracyjno-gospodarczy:** Joanna Prokocka (kierownik), Agnieszka Płocha, Paweł Górczyński, Andrzej Rzeszutek, Andrzej Betka, Janusz Grzegorzczak, Danuta Kościelna, Bożena Wąsik, Maria Kisiel, Ewa Świerzyńska, Marek Pawlonka, Marek Adamczak, Krzysztof Wojdyła. **Dział organizacji pracy artystycznej:** Maciej Mizgalski (kierownik), Katarzyna Wawrzyniak. **Dział inwestycji i funduszy zewnętrznych:** Anna Korecka (kierownik), Roman Kudelnicki, Aleksandra Gruszka. **Główny specjalista ds. funduszy zewnętrznych:** Agnieszka Piszczatka. **Dział kadr:** Małgorzata Pigan (kierownik), Katarzyna Ładczuk. **Kasa opery:** Iwona Huk, Marzena Kaczmarek-Pudło. **Archiwum:** Urszula Hołubowska. **Wynajem hali:** Joanna Prokocka. **Bhp/ppoż.:** Sebastian Gryckiewicz

- **najbardziej wszechstronny operator logistyczny w branży TSL w Europie Środkowo-Wschodniej**
- **dominująca Spółka w Grupie składającej się z ponad 20 organizacji**
- **kompleksowe usługi logistyczne, bez względu na typ ładunku i środek transportu**

www.otlogistics.com.pl

Rezerwacja biletów, tel. **91 43 48 106**
kasa czynna wt.- pt. w godz. 12.00-18.00
tel. **91 33 37 661 | 512 559 465**
www.opera.szczecin.pl

